

Oblath Gerson És Gersonné Gyermekükkel

Ez a kép Óváron készült valamikor az 1900-as években. Elöl baloldalt az anyai nagyapám, Oblath Gerson ül, a felesége Kohn Antónia van mellette. Baloldalt fent a szülőanyám, Schultz Jozefin, és a másik oldalon felül az lehet az ikertestvére, a Netka néni. A két fiú valószínűleg a két fiatabb fiuk, felül Oblath József és alul Oblath Miksa.

A nagyapám öngyilkos lett valamikor az 1910-es évek második felében. 1850-ben született, de nem tudom, hogy hol. Nem tudom, hogy óvári volt-e vagy valahonnan máshonnan jött oda. Kocsmáros volt Óváron. Gondolom, saját kocsmája volt, de nem tudom biztosan. Öreg, szakállas bácsi volt. Nem volt olyan hosszú szakálla az emlékezetem szerint. Egyetlen egyszer emlékszem, hogy találkoztam vele. 5-6 éves lehettem, Balassagyarmaton volt, valószínűleg látogatóban volt nálunk. Óvárból jött, és ment Drégelypalánkra. Drégelypalánkon nyaralt a legidősebb fia a családjával, és elment őket meglátogatni, de nem jött vissza. És Sződénél fogták ki a Dunából, ott is van eltemetve Sződön. Fogalmam sincs róla, hogy zsidó temetőben van-e.

A papírokból tudom, hogy a nagyanyám 1856-ban született Nagypeszeken. Gyerekként sokat találkoztam vele, mert mikor mi fölköltöztünk 1920-ban Pestre, minden karácsonyi, húsvéti és nyári szünetben Balassagyarmaton nyaraltunk. Anyuka ikertestvérénél lakott a nagymama. Míg meg nem halt, náluk lakott, Balassagyarmaton is, és amikor felköltöztek Pestre, akkor Pesten is. Pesten volt a háború alatt, de nem tudom. Biztos a gettóban volt. Idős volt, amikor meghalt, 80-on fölül volt, azt tudom. Rossz légzésű volt szegény, tudom, majdnem mindig feküdt, amikor ilyen nagyon idős volt. Pesten van eltemetve a zsidó temetőben.

Netka néniről tudom a legtöbbet, mert ő náluk nyaraltunk minden évben. A férje, Weinberger Sándor kereskedő volt. Hosszú ideig Balassagyarmaton laktak, ott volt saját textilüzletük: méteráru- meg rövidáruüzletük. Volt, hogy Netka néni volt az üzletben, ha kellett valamit segíteni,

vagy Sándor bácsinak el kellett mennie, de inkább csak a férje csinálta. Nem volt nagy bolt, nem volt alkalmazottuk.

Balassagyarmaton volt saját házuk, de korábban bérlakásban laktak. A házban három szobájuk volt. A nagymama lakott az egyik szobában, egy másik szobában a szülők, és a harmadik szobában az öt gyerek. Mikor gyerekkorunkban oda lejártunk, akkor ez még így volt. Egy szépen bebútorozott, szép ebédlőjük volt, egész sötét színű, talán inkább fekete, ilyen vitrines. Nem volt kertjük, inkább egy kis udvar volt.

[Oblath] József orvos volt. Egyetemet végzett. Szentendre és környékének volt a körorvosa a háború előtt. Goldberger lányt vett el feleségül. Ez egy nagyon csúnya de nagyon gazdag nő volt. Két fia volt. Azok fiatalabbak voltak, mint én. Nem nagyon korán nősült a Jóska bácsi. A felesége is sokkal idősebb volt, mint én. Szentendrén éltek. Saját házukban laktak, sok szép bútoruk, képük, mindenük volt. Nem voltak felvágósak. Inkább, mondjuk, a felesége nem volt egy kedves nő, és a Jóska bácsi annyira elfoglalt volt -- nagy praxisa volt. Egyszer voltak nálunk Mátyásföldön, nagyon jól érezték magukat. Aztán egyszer voltunk mi is náluk. Deportálták őket, senki sem jött vissza a családból. Maradtak a felesége után házak, amit mi igényelhettünk volna, de közben államosították és tatarozták, és annyit kellett volna értük fizetni a tatarozás fejében, hogy azt a családból egyikünk se tudta vállalni. Örültünk, hogy élünk a háború után. Az egyik házából szülőotthont csináltak a háború után.

A[z Oblath] Miska [Miksa] bácsiról szinte semmit nem tudok. Azt sem tudom, milyen iskolát végzett, csak azt tudom, hogy a testvérének, Feri bácsinak az üzletét ő vette át. Egy kis csemegeüzlet volt ez. Nem emlékszem hogy lett volna alkalmazottjuk. Sajtót, felvágottat, valami fűszereket is árultak benne. Ha jól emlékszem, ahogy így bementünk az ajtón, a bal oldalon volt a pultos rész. De hogy milyen pénztár volt -- semmire nem emlékszem. Volt valami hátsó része a boltnak, ott tartotta a sajtokat a nagybácsim. Körülbelül az 1930-as évek közepe tájáig lehetett meg. A Miska bácsi nagyon későn nősült, 1940 körül, és azt hiszem, hogy jó módú nőt vett el, mert aztán mikor már nős volt, akkor nem az üzletben volt, hanem az Erzsébet körúton, majdnem a Híradó mozi mellett volt egy cukorkaüzletük. És nagyon későn született egy kisfia. Ő még a háború előtt öngyilkos lett valamikor 1943-ban vagy 1944-ben.